

Kajetan Sołtyk

[autor instrukcji wychowawczej](#)

Ur. 2.8.1715, Borowa

Zm. 30.7.1788, Kielce

Dane rodziców

Józef Sołtyk

Konstancja Drzewicka

Wychowanie i wykształcenie

Zapewne początkowe nauki pobierał podczas pobytu na dworze prymasa Teodora Potockiego. Uczył się w którymś z [kolegiów jezuickich](#). Niższe święcenia otrzymał w seminarium [misjonarzy](#) w [Łowiczu](#). W 1735 roku [wyjechał](#) na studia zagraniczne do [rzymskiej Sapienzy](#). Tam uzyskał [doktorat obojga praw](#) w 1738 roku. Tam też otrzymał wyższe święcenia. Nosił się z zamiarem zwiedzania [Francji](#), co jednak utrudniały znaczne kłopoty finansowe.

Etapy kariery dot. edukacji

Był autorem dwóch [instrukcji wychowawczych](#), które sporządził dla swoich krewnych. W 1765 roku zredagował wskazówki dla swego bratanka Michała Sołtyka, wówczas kantora krakowskiego, [wyjeżdżającego](#) na studia [teologiczne](#) do [Italii](#). Ta obszerna instrukcja, składająca się aż z 24 punktów, bardzo precyzyjnie określała tryb życia i studiów Michała Sołtyka. Jego [opiekun](#) wyznaczał dokładne itinerarium, a także udzielał mnóstwa wskazówek szczegółowych odnośnie do tego, z kim spośród cudzoziemców i rodaków jego podopieczny powinien się spotkać na poszczególnych etapach [podróży](#), a kogo unikać. Instrukcja zawiera również szereg wskazań dotyczących życia codziennego, lektur oraz nauki i ogólnie właściwej konduity. Druga z [instrukcji](#) została napisana w 1771 roku, a zatem w czasie, gdy Kajetan przebywał na zesłaniu w Kałudze. [Instrukcja](#) również dotyczyła jego bratanka, przyszłego podstolego koronnego Stanisława Sołtyka. Otrzymał on od swego stryja precyzyjne wskazówki względem porządku [podróży edukacyjnej](#), którą kontynuował po krajach europejskich w latach 1771-1773, wojażując dalej po [Italii](#), [Francji](#) i [Niderlandach](#). Bardzo wiele miejsca zajmowało w tych pouczeniach zagadnienie kultywowania gorliwej pobożności i wystrzegania się błędów doktrynalnych, np. przez czytanie niewłaściwych książek. W ogóle [instrukcja](#) ma charakter w przeważającej mierze moralizatorski i zwraca przede wszystkim uwagę na kształtowanie cnót przez modlitwę, stałą łączność z Bogiem i poprzestawanie tylko z towarzystwem odpowiednich osób. Nakazuje również strzec się wszelkich występków, pijaństwa, hazardu i rozpusty, polecając bezwzględne posłuszeństwo punktom instrukcji oraz przydzielonemu [preceptorowi](#).

Fakty z życia osobistego

Wywodził się z bogatej rodziny szlacheckiej.

Był biskupem krakowskim.

Żył w [XVIII wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. Kajetan Sołtyk, *Instrukcja księdzu kantorowi krakowskiemu (1765)*, [w:] *Przestrogi i nauki dla dzieci. Instrukcje rodzicielskie (XVIII w.)*, wstępem i objaśnieniami opatrzyły M. E. Kowalczyk i D. Żołędź-Strzelczyk, Wrocław, 2017.
2. Kajetan Sołtyk, *Instrukcja dla synowca (1771)*, [w:] *Przestrogi i nauki dla dzieci. Instrukcje rodzicielskie (XVIII w.)*, wstępem i objaśnieniami opatrzyły M. E. Kowalczyk i D. Żołędź-Strzelczyk, Wrocław, 2017.